

Elhunyt egykori munkatársunk, a Fölőspéldány Központ volt csoportvezetője, Kiss Jenőné szül. Kovács Mária (1938-2020)

2020/12/01

November 26-án a rákospalotai temetőben helyezték örök nyugalomra egykori kollégánkat. A szigorú járványügyi intézkedések miatt a temetést csak szűk családi körben lehetett megtartani.

[1]Múlt héten kaptuk a szomorú hírt, hogy a Fölőspéldány Központ volt csoportvezetője, Kiss Jenőné

szül. Kovács Mária (Gara, 1938. január 19. – Budapest, 2020. november 2.) eltávozott közülünk. November 26-án a rákospalotai temetőben helyezték örök nyugalomra. A szigorú járványügyi intézkedések miatt a temetést csak szűk családi körben lehetett megtartani.

Mari még annak a régi OSZK-s generációnak volt a tagja, amelynek tagjai mindvégig hűségesek maradtak a könyvtárhoz. Fiatal (és csillogó szemű, szép) 19 éves lányként lépett az OSZK-ba 1957. január 15-én, és kisebb kitérővel 39 éven át – nyugdíjba vonulásáig – dolgozott a nemzeti könyvtárban. Itt ismerte meg férjét, Kiss Jenőt is, aki akkor még a KMK-ban dolgozott (később hosszú időn át a FESZEK főigazgatója volt). Csaptak is világra szóló OSZK-s esküvőt a könyvtár Pollak Mihály téri épületében – akkor még lehetett ilyen!

Kiss Mari még Borsa Gedeon irányítása alatt, a Könyvelosztóban (KEO) kezdte pályafutását deklasszált arisztokrata hölgyek társaságában (mert a régi könyvek feldolgozásánál csak ők tudták kibetűzni a fraktúrt és ismerték a latin főnevek deklinációját is). A Könyvelosztó országos feladatkörébe tartozott az államosított főúri és szerzetesrendi könyvtárak begyűjtött állományának feldolgozása és kiejtése a könyvtárak számára. A munka nem volt épp irodai kisasszonyoknak való. Sok esetben pincékben, többszáz ezer összekevert, gúllakba halmozott régi könyvet kellett válogatni és cipelni szemes kosarakban. Nem csoda, hogy Mari, ha rövid időre is, de engedett a csábításnak és 1961–1965 között a SZOT Központi Iskolájába ment át, ahol a könyvtáros szakképesítést is megszerezte. De szíve, és a jó hangulatú kollektíva visszahúzza őt az OSZK-ba. 1969-től már mint főmunkatárs dolgozott a KEO-ban.

Időközben megszületett nagyobbik lánya, Gabi. Az 1973–74-es szervezeti átalakítások idején éppen GYES-en volt kisebbik lányával, Borival, így már a KEO utódjába, a Fölőspéldány Központba tért vissza dolgozni. (Az új nevet az OSZK-s kollégák sohasem szokták meg, továbbra is csak KEO-nak emlegették az osztályt.) 1978-ban súlyos gerincműtéten esett át, amelyet három éves rehabilitációs folyamat követett. Mari küzdött azért, hogy felépüljön és visszatérhessen dolgozni. 1984-ben a Fölőspéldány Központ könyvforgalmi csoportjának vezetőjévé nevezték ki. Az ő felelősségi körébe tartozott a fölőspéldányjegyzékek kiejtése a könyvtárak számára, a beérkezett igények összesítése, majd döntés arról, hogy az adott kiadványt melyik könyvtár kapja meg. Ehhez nagy könyvismeretre volt szükség, amelyhez az alapot az osztályon töltött évtizedes tapasztalat adta.

Munkaköréből adódóan az ország számos könyvtárával tartotta a kapcsolatot és naprakész volt a gyűjtőkori változásokat illetően is. Nyugdíjba vonulása előtt egy évvel még részt vett a Fölőspéldány Központ Zoltán (volt Beloianisz) utcai részlegének a Hold utcai telephelyre történő átköltöztetésében. A régi telephely elhagyásával megszűnt az a légkör is, amely a KEO-t jellemezte. Ahol a pinceraktárban végzett kemény és nagyon koszos munka után egy kávé mellett jól esett egy kicsit megpihenni a „Fehér Házból” (a felszámolt könyvtárával együtt) elhozott vörös fotelokban.

Számomra az a kép marad meg rólad Mari, ahogy ülünk a dobogón a „Belój”-ban, hallgatjuk János cigarettafüstbe burkolt szarkasztikus humorú meséit (igen, akkor még bent lehetett dohányozni), és ahogy mondanád: jókat röhögünk.

Emléked megőrizzük, Isten veled, Mari!

2020/12/01 - 09:09

Source URL: <https://oszk.hu/en/node/4997>

Links:

[1] https://oszk.hu/sites/default/files/Kiss_Mari_1.jpg

[2] <https://oszk.hu/en/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek>